

Monitoring polityki społecznej maj-czerwiec 2021

Sfinansowano przez
Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Prawo pracy.....	5
Jednolity tekstu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	5
Zmiana zasad podwyższania najniższych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.....	5
Jednolity tekst ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług.....	5
2. Prawo ubezpieczeń społecznych	6
Jednolity tekst ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.....	6
3. Promocja zatrudnienia, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	6
Zmiany w finansowym wsparciu zatrudnienia niepełnosprawnych	6
4. Pomoc społeczna	8
Jednolity tekst ustawy o Polskim Bonie Turystycznym	8
Zasiłek opiekuńczy oraz dodatkowy zasiłek opiekuńczy w celu przeciwdziałania COVID-19.....	8
Nowe rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.....	9
Zmiany w ustawach o Karcie Dużej Rodziny, o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.....	9
Nowe uprawnienie dla Rady Ministrów w zakresie kształtowania programu „Dobry start”	11
Zmiany w świadczeniach rodzinnych i alimentacyjnych	11
Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	14
5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	15
Uszczegółowienie zasad pracy Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	15
Jednolity tekst ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.....	15
6. Opieka zdrowotna	16
Nowe miejsca szczepień przeciw COVID-19 oraz szczepienie młodzieży od 16 roku życia	16
Program pilotażowy opieki w ramach sieci kardiologicznej.....	16
Jednolity tekst ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej	17
Program pilotażowy „Profilaktyka 40 PLUS”	17
System TOPSOR.....	17
Projekt zdrowotnej polityki publicznej zawierający projekt strategii deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi i z zaburzeniami psychicznymi	18
7. Oświata.....	19
Rezygnacja z egzaminów końcowych z zajęć artystycznych	19
Dalsze ograniczenia funkcjonowania placówek oświatowych	20

Jednolity tekst ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej.....	20
Jednolity tekst ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki.....	20
Jednolity tekst ustawy – Prawo oświatowe	21
Programy i przedsięwzięcia Ministra Edukacji Narodowej	21
8. Mieszkalnictwo	22
Jednolity tekst ustawy o własności lokali.....	22
Ochrona praw nabywcy lokalu mieszkalnego i Deweloperski Fundusz Gwarancyjny	22
Jednolity tekst ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.....	24
Społeczne Agencje Najmu	25
9. Polityka wobec cudzoziemców.....	26
Wizy wydawane przez Ministra Spraw Zagranicznych.....	26
Jednolity tekst ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	26
Zaostrzenie przepisów w strzeżonych ośrodkach i aresztach dla cudzoziemców	27
10. Organizacje pozarządowe.....	27
Projekt ustawy o ekonomii społecznej.....	27
Wydłużenie terminu składania przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2021.....	28
Jednolity tekst ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej	29
Zmiany w ustawie o kołach gospodyń wiejskich	29
11. Inne.....	30
Szczyt Społeczny w Porto	30
Jednolity tekst ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych	31

Wprowadzenie

Niniejszy Monitoring przygotowany przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych, omawia istotne zmiany prawne i prezentuje ważne dokumenty i działania z obszaru polskiej i unijnej polityki społecznej opublikowane w okresie maj-czerwiec 2021.

1. Prawo pracy

Jednolity tekstu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ogłoszono jednolity tekstu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹. Ostatnie zmiany w tej ustawie miały miejsce w grudniu 2020 i dotyczyły przekazania w roku 2021 funduszy na rzecz aktywizacji bezrobotnych samorządom powiatów.

Zmiana zasad podwyższania najniższych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych

Z 31 grudnia 2021 na 1 lipca 2021 zmieniono² termin w którym po raz pierwszy podmioty lecznicze są zobowiązane do waloryzacji najniższych wynagrodzeń w sposób opisany w ustawie o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Jednolity tekst ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług

Opublikowano jednolity tekst ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług³. Ostatni raz ustawa zmieniana była w lipcu 2020 (pisaliśmy o niej w monitoringu za ten okres), a zmiany spowodowane koniecznością wdrożenia do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniającej dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. Urz. UE L 173 z 09.07.2018, str. 16), dotyczyły m.in.: zmiany definicji pracodawcy delegującego pracownika na terytorium RP oraz pracodawcy delegującego pracownika z terytorium RP.

---

¹ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1100>

² Ustawa z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1104>

³ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1140>

2. Prawo ubezpieczeń społecznych

Jednolity tekst ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

Opublikowano jednolity tekst ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa⁴. Ostatnie zmiany w tej ustawie dokonywane były w listopadzie 2020 i dotyczyły one traktowania pod względem ubezpieczeń społecznych obowiązkowej kwarantanny, izolacji lub izolacji domowej „na równi z niezdolnością do pracy z powodu choroby”.

3. Promocja zatrudnienia, rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

Zmiany w finansowym wsparciu zatrudnienia niepełnosprawnych

Refundacja kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych jaka należała się pracodawcom zyskała⁵ termin w jakim może być przyznawana (30 czerwca 2024 r.) o ile stanowi ona pomoc publiczną.

Ograniczono terminy wsparcia finansowego o ile stanowi ona pomoc publiczną za pomocą następujących narzędzi:

- Refundacja składek⁶ na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych stanowiąca: pomoc de minimis - do dnia 30 czerwca 2024 r, pomoc de minimis w sektorze rolnym - do dnia 30 czerwca 2028 r., pomoc de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury do dnia 30 czerwca 2023 r.

---

⁴ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1133>

⁵ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie refundacji kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1146>

⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie refundacji składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1147>

- Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej⁷ stanowiąca pomoc de minimis - do dnia 30 czerwca 2024 r., stanowiąca pomoc de minimis w sektorze rolnym - do dnia 30 czerwca 2028 r., stanowiąca pomoc de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury - do dnia 30 czerwca 2023 r.
- Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych⁸ - do dnia 30 czerwca 2024 r.
- Dofinansowanie⁹ pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych stanowiące pomoc de minimis - do dnia 30 czerwca 2024 r., stanowiące pomoc de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury - 30 czerwca 2023 r.
- Środki przyznawane spółdzielni socjalnej na utworzenie stanowiska pracy i finansowanie kosztów wynagrodzenia osób niepełnosprawnych¹⁰ stanowiące pomoc de minimis - do dnia 30 czerwca 2024 r., stanowiące pomoc de minimis w sektorze rolnym - do dnia 30 czerwca 2028 r., stanowiące pomoc de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultur - do dnia 30 czerwca 2023 r.
- Środki przyznawane osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej¹¹ stanowiące pomoc de minimis - do dnia 30 czerwca 2024 r., stanowiące pomoc de minimis w sektorze rolnym - do dnia 30 czerwca 2028 r., stanowiące pomoc de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury - do dnia 30 czerwca 2023 r.
- Wydatki ze środków funduszu rehabilitacji¹² stanowiące pomoc de minimis - do dnia 30 czerwca 2024 r.

---

⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1149>

⁸ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1151>

⁹ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie pomocy finansowej udzielanej pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1155>

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przyznania spółdzielni socjalnej środków na utworzenie stanowiska pracy i finansowanie kosztów wynagrodzenia osób niepełnosprawnych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1157>

¹¹ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1160>

¹² Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1171>

4. Pomoc społeczna

Jednolity tekst ustawy o Polskim Bonie Turystycznym

Ogłoszono jednolity tekst ustawy o Polskim Bonie Turystycznym¹³. Ostatnio tę ustawę z lipca 2020 roku zmieniano w styczniu 2021, a zmiany dotyczyły m.in. doprecyzowani definicji czy wymogów formalnych dla podmiotów realizujących bony.

Zasiłek opiekuńczy oraz dodatkowy zasiłek opiekuńczy w celu przeciwdziałania COVID-19

Przedłużane zamknięcie placówek oświatowych spowodowało ponownie kilkukrotnie¹⁴ przedłużanie możliwości pobierania przez rodziców dzieci, którzy muszą osobiście opiekować się nimi, zasiłków opiekuńczych (dla rolników) i dodatkowych zasiłków opiekuńczych (dla pozostałych osób ubezpieczonych). Ostatnie rozporządzenia w tej sprawie przedłużały tę możliwość do 25 czerwca 2021 r. czyli de facto do końca roku szkolnego.

---

¹³ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Polskim Bonie Turystycznym, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/839>

¹⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/863>;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/864>;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/933>;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/934>;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1008>;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1009>

Nowe rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego

14 maja opublikowano nowe rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego¹⁵. Poprzednia wersja tego rozporządzenia pochodziła z sierpnia 2016. W tej wersji określono dodatkowo, że wywiad może być przeprowadzany przez pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych lub powiatowym centrum pomocy rodzinie (dotychczas nie było określone miejsce pracy pracowników socjalnych).

Nowe rozporządzenie umacnia proces indywidualizacji osób, którym udzielana jest pomoc – pojawia się nowy wymóg nakazujący pracownikom socjalnym przeprowadzającym wywiad branie pod uwagę „indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, mogące mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej im pomocy.”

Zmieniono także wzór kwestionariusza wywiadu środowiskowego, przekształcając jego strukturę.

Zmiany w ustawach o Karcie Dużej Rodziny, o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

Uchwalono ustawę wprowadzającą zmiany w dwóch obszarach: Karcie Dużej Rodziny i opiece nad dziećmi do lat 3¹⁶.

W obszarze dotyczącym Karty Dużej Rodziny wprowadzono następujące zmiany:

- Rozszerzono możliwości wyświetlania elektronicznych Kart Dużej Rodziny także w aplikacjach mobilnych (mObywatel) i innych aplikacjach – wskazanych w informacji zamieszczonej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny. Minister właściwy do spraw rodziny zachowa możliwość utworzenia własnej aplikacji do wyświetlania Kart, nie będzie miał jednak takiego obowiązku.
- Zmieniono obowiązki przetwarzania przez administratora danych osobowych numeru telefonu i adresu poczty elektronicznej członków rodzin wielodzietnych - podanie adresu poczty elektronicznej oraz numeru telefonu nie będą już niezbędne dla przyznania elektronicznej formy Karty Dużej Rodziny.
- Zwiększono kwoty przysługujące gminom za rozpatrywanie wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny (KDR) oraz ujednolicono też kwoty należne gminie za rozpatrzenie wniosku o przyznanie KDR nowej rodzinie – niezależnie czy karta ma być wydana tylko rodzicom czy rodzicom i dzieciom. Opłata za wydanie drugiej Karty – niezależnie od tego czy to jest wersja elektroniczna czy tradycyjna – ma wynosić teraz 10 zł, dotychczas wynosiła 9,21 zł.

---

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/893>

¹⁶ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/952>

- Zlikwidowano obowiązek sprawozdawczy dla gmin i wojewodów z realizacji ustawy.
- Wprowadzono możliwości pozyskiwania przez ministra właściwego do spraw rodziny drogą elektroniczną z bazy PESEL informacji o zgonach posiadaczy Kart Dużej Rodziny.
- Zwiększono limity wydatków na realizację ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Opublikowano już nowe rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej¹⁷, które uwzględniają niektóre z powyższych zmian.

W ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 wprowadzono następujące zmiany:

- Doprecyzowano ogólne wymogi dla personelu instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (nie może nim być „osoba, która figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostętem ograniczonym lub została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestęstwo umyślne”).
- Dodano obowiązek podawania we wniosku o wpis żłobka lub klubu dziecięcego do rejestru żłobków i klubów dziecięcych numeru telefonu i adresu poczty elektronicznej podmiotu tworzącego tę instytucję opieki.
- Zmieniono sposób wyboru dziennego opiekuna przez organy samorządowe (zrezygnowano z określenia trybu wyboru dziennego opiekuna przez jednostki samorządu terytorialnego i instytucje publiczne, ale wskazano zasady, jakie muszą być przestrzegane podczas tego wyboru: analogiczne jak przy wyborze pracowników samorządowych na stanowiska urzędnicze tj.: „w sposób otwarty i konkurencyjny”).
- Rozszerzono zakres danych podawanych we wniosku o wpis dziennego opiekuna do wykazu dziennych opiekunów oraz zakres danych tego wykazu o informacje o liczbie miejsc, dokładny adresu prowadzenia opieki przez dziennego opiekuna.
- Rozszerzono dane pobierane w ramach sprawozdania z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 o informacje o płci osób pracujących w żłobkach i klubach dziecięcych, a w przypadku pielęgniarek i położnych również o tym, czy dla tych osób jest to główne miejsce pracy. Do obowiązku sprawozdawania dodano także informacje o liczbie wolontariuszy udzielających w danym roku pomocy instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz liczba dzieci, z uwzględnieniem informacji o ich wieku i płci, liczba dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki, czas otwarcia instytucji, łączna liczba dni pobytu wszystkich dzieci przebywających w placówce w roku sprawozdawczym, informacja, czy żłobek, klub dziecięcy lub dzienny opiekun funkcjonuje jako przykładowa instytucja opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- Dodano uprawnienia wojewodzie w zakresie wydania decyzji o zwrocie w związku z niewykorzystaniem środków Funduszu Pracy.

---

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz szczegółowego zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1037>;

Nowe uprawnienie dla Rady Ministrów w zakresie kształtowania programu „Dobry start”

Zmiany w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹⁸ dają Radzie Ministrów możliwość wprowadzenia w drodze rozporządzenia całkowicie elektronicznego procesu obsługi wniosków rządowego programu „Dobry start” (czyli 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny¹⁹). Zatem po odpowiednim rozporządzeniu Rady Ministrów składanie wniosków wraz załącznikami, pism, doręczanie decyzji, postanowień, wezwań, zawiadomień będzie mogło odbywać się tylko w formie komunikacji elektronicznej.

Jednocześnie ustawodawca przewidział, że jeżeli taka forma miałaby być ogłoszona powinno się zadbać aby „organ realizujący świadczenia przyznane na podstawie programu (...) jest obowiązany do zapewnienia, w swojej siedzibie, oddziale lub innej wyznaczonej jednostce organizacyjnej, dostępu do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku i załączników do wniosku o przyznanie świadczeń na podstawie programu (...), wnoszenie innych pism w sprawie tych świadczeń oraz odbiór decyzji, informacji, postanowień, zawiadomień, wezwań, zaświadczeń i innych pism w sprawie tych świadczeń, a także do zapewnienia pomocy przy wnoszeniu i odbiorze tych dokumentów.”

Opublikowano już także rozporządzenie Rady Ministrów wprowadzające elektroniczną formę obsługi wniosków²⁰.

Zmiany w świadczeniach rodzinnych i alimentacyjnych

Sejm przyjął w czerwcu ustawę²¹ zmieniającą kilka kwestii związanych ze świadczeniami rodzinnymi i alimentacyjnymi. Ta ustaw wprowadza następujące zmiany:

1. Waloryzacja kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

„Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy *skumulowany* wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego

---

¹⁸ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1006>

¹⁹ <https://www.gov.pl/web/rodzina/dobry-start>

²⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1092>

²¹ Ustawa z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1162>

wynagrodzenia za pracę obowiązującej w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego o trzy lata rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja²². Po raz pierwszy waloryzacja ma być przeprowadzona w roku 2023. Obecnie ta kwota to 900 zł.

2. Rozszerzono katalog dochodów nieopodatkowanych, składających się na dochód rodziny uprawniający do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Teraz do dochodu rodziny wliczane będą także stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Funduszu Pracy oraz finansowane ze środków UE.
3. Wprowadzono regulacje, które jednoznacznie wskazują, że nie usuwa się z biur informacji gospodarczej informacji o długach dłużników alimentacyjnych wobec Skarbu Państwa powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, dopóki długi te nie zostaną na rzecz Skarbu Państwa spłacone²³.
4. Wprowadzono doprecyzowanie, że odpowiedzialność pracodawcy w przypadku bezumownego zatrudnienia dłużnika alimentacyjnego lub wypłacania mu wynagrodzenia „pod stołem”, skutkująca zwiększoną kwotą grzywny (od 1500 zł do 45 000 zł), ograniczona jest do przypadków pracowników ujawnionych w Krajowym Rejestrze Zadłużonych.
5. Wprowadzono regulację stanowiącą, że w Krajowym Rejestrze Zadłużonych ujawnieni będą dłużnicy, wobec których toczy się zarówno egzekucja świadczeń alimentacyjnych, jak i dłużnicy, wobec których toczy się egzekucja należności budżetu państwa.

W obecnym stanie prawnym w rejestrze ujawnione mogą być wyłącznie osoby, wobec których toczy się łącznie egzekucja należności budżetu państwa oraz egzekucja świadczeń alimentacyjnych.

6. Wprowadzono podstawy prawne do uruchomienia nowej usługi samodzielnego pozyskiwania przez gminy danych podatkowych z Ministerstwa Finansów niezbędnych do ustalenia uprawniającego do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego dochodu z tytułu działalności opodatkowanej na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, karta podatkowa, ryczałt od przychodów osób duchownych) oraz informacji o przychodach zwolnionych od podatku dochodowego.
7. Wprowadzono podstawę prawną do uruchomienia usługi elektronicznej weryfikacji przez organy gminy, czy dana osoba ubiegająca się lub otrzymująca zasiłek pielęgnacyjny pobiera dodatek pielęgnacyjny.
8. Wprowadzono regulację wskazującą tryb postępowania organów właściwych w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, która złożyła wniosek o przyznanie świadczeń rodzinnych lub świadczeń z funduszu alimentacyjnego, oraz osoby, której zostały już przyznane i są

---

²² Art. 5 pkt. 1 omawianej ustawy

²³ Art. 7 omawianej ustawy

wypłacane świadczenia rodzinne lub świadczenia z funduszu alimentacyjnego, lecz nie nastąpiła jego wypłata.

W przypadku gdy informacja o zmianie miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenia rodzinne lub świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostanie powzięta przez organ właściwy na etapie rozpatrywania wniosku o dane świadczenie, wniosek z dokumentami zostanie przekazany, zgodnie z właściwością, do organu właściwego dla nowego miejsca zamieszkania.

W przypadku uzyskania, w trakcie trwania okresu zasiłkowego/świadczeniowego, informacji o zmianie miejsca zamieszkania osoby, której przyznano już świadczenia rodzinne lub świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które to świadczenia są na bieżąco wypłacane w kolejnych miesiącach danego okresu zasiłkowego/świadczeniowego, dotychczasowy organ właściwy przekazuje wydaną decyzję wraz z aktami sprawy organowi właściwemu ze względu na nowe miejsce zamieszkania w celu jej dalszej realizacji. Organ właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania realizuje otrzymaną decyzję bez konieczności wydawania kolejnej decyzji oraz jest właściwy do jej uchylecia, zmiany oraz do ustalania i dochodzenia świadczeń nienależnie pobranych, jeżeli odpowiednio uległa zmianie sytuacja rodzinna lub dochodowa rodziny mająca wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych, członek rodziny nabył prawo do świadczeń rodzinnych w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba nienależnie pobrała świadczenie rodzinne lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń.

9. Wprowadzono zmiany precyzujące sposób wyłączenia trzynastej emerytury przyznanej w 2019 r. z dochodu uprawniającego do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
10. Wojewodowie uzyskali narzędzia umożliwiające im przyspieszenia załatwiania spraw o świadczenie wychowawcze i świadczenia rodzinne w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Rozstrzygnięcie wojewody dotyczy tylko okresu, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a w przypadku gdy decyzja wojewody nie obejmuje całego okresu, na który ustalane jest prawo do świadczeń, wojewoda przekazuje sprawę organowi właściwemu w celu ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych za pozostały okres nieobjęty decyzją.

Nowe przepisy określają, że przesyłanie wniosków i dokumentów w tych sprawach odbywa się drogą elektroniczną oraz wymieniają, jakie w szczególności dane obejmują dokumenty przesyłane przez gminny organ właściwy wojewodzie²⁴.

---

²⁴ Art. 3 ust 6 omawianej ustawy

11. Wyłączono stosowanie ponagieł, w ramach postępowania administracyjnego²⁵, w odniesieniu do spraw dotyczących świadczeń dla bezrobotnych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a także w sprawach dotyczących wydania zezwolenia na pracę, zezwolenia na pracę sezonową oraz wpisu oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń²⁶.
12. Uwzględniono obniżenia wynagrodzenia z powodu przeciwdziałania COVID-19 przy ustalaniu dochodu uprawniającego do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego również na okres zasiłkowy (świadczeniowy) 2021–2022²⁷.
13. Uwzględniono utratę albo uzyskanie dodatku solidarnościowego przy ustalaniu dochodu uprawniającego do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego również na okres zasiłkowy (świadczeniowy) 2021–2022²⁸.
14. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków usankcjonowano możliwość weryfikacji w rejestrze PESEL tożsamości osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego bez potrzeby osobistego przedstawiania przez te osoby dokumentów tożsamości w celu weryfikacji liczby osób w jednym gospodarstwie domowym potrzebnych do wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego na potrzeby Programu „Czyste Powietrze”.

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W czerwcu sejmowa Komisja do Spraw Petycji skierowała do prac Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej²⁹.

Projekt dotyczy nadania prawa wojewodzie do wydawania zezwoleń na funkcjonowanie na jednej nieruchomości gruntowej lub w jednym budynku placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz innej jednostki organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

---

²⁵ Art. 37 Kodeksu Postępowania Administracyjnego

²⁶ Art. 3 pkt 10 oraz art. 4 omawianej ustawy

²⁷ Art. 10 omawianej ustawy

²⁸ Art. 11 omawianej ustawy

²⁹ <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=1324>

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Uszczegółowienie zasad pracy Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W nowym rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie³⁰, które zastąpiło podobne rozporządzenie z 28 stycznia 2011³¹ uszczegółowiono zasady pracy Zespołu Monitorującego. Wprowadzono m.in. postanowienie, że pracuje on na podstawie porządku obrad posiedzenia, który może zostać zmieniony najpóźniej na 3 dni przed posiedzeniem. Ustalono także, że to „Sekretarz Zespołu przekazuje Przewodniczącemu Zespołu sprawy wymagające opinii Zespołu wraz z materiałami.”

Jednolity tekst ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Opublikowano jednolity tekst ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie³². Ostatni raz ta ustawa zmieniana była w listopadzie 2020, kiedy dodano do składu zespołu interdyscyplinarnego przedstawicieli „Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową”.

---

³⁰ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1107>

³¹ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2011/s/28/146>

³² Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 czerwca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1249>

6. Opieka zdrowotna

Nowe miejsca szczepień przeciw COVID-19 oraz szczepienie młodzieży od 16 roku życia

W maju wprowadzono możliwość przeprowadzania szczepień przeciw COVID-19 w szpitalach psychiatrycznych dla pacjentów i w jednostkach penitencjarnych dla osób tam osadzonych³³. W czerwcu te miejsca poszerzono zasób miejsc szczepiących o apteki ogólnodostępne³⁴, a potem wydano przepisy określające warunki jakim te apteki powinny odpowiadać³⁵.

W maju umożliwiono szczepienie młodzieży od 16 roku życia³⁶, a w czerwcu od 12 roku życia³⁷.

Program pilotażowy opieki w ramach sieci kardiologicznej

Minister Zdrowia ustanowił program pilotażowy opieki w ramach sieci kardiologicznej³⁸. Jak czytamy w paragrafie 3 „Celem programu pilotażowego jest ocena organizacji, jakości i efektów opieki kardiologicznej w ramach sieci kardiologicznej”. W definicjach czytamy zaś, że „sieć kardiologiczna” to struktura „składająca się z regionalnego ośrodka koordynującego wraz z ośrodkami współpracującymi I i II poziomu, które współpracują ze sobą w zakresie opieki kardiologicznej nad świadczeniobiorcą objętym programem pilotażowym”. Program ma być realizowany w województwie mazowieckim i ma objąć 17 tysięcy świadczeniobiorców, którzy mają zdiagnozowane „a) nadciśnienie tętnicze oporne i wtórne lub b) niewydolność serca, lub c) nadkomorowe i komorowe zaburzenia rytmu i przewodzenia, lub d) wady serca zastawkowe”.

Program, włącznie z ewaluacją, ma trwać 18 miesięcy.

---

³³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 maja 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/855>

³⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1034>

³⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymogów, jakim powinien odpowiadać lokal apteki, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1035>. To rozporządzenie zostało wydane na podstawie zmian ustawowych wprowadzonych w maju przez Ustawę z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/981>

³⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 maja 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/920>

³⁷ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie metody zapobiegania COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1068>

³⁸ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci kardiologicznej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/880>

Jednolity tekst ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej

W maju opublikowano jednolity tekst ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej³⁹. Poprzedni raz ta ustawa była zmieniana we wrześniu 2020 roku, a zmiany dotyczyły możliwości wskazania przez świadczeniodawcę innego podmiotu, który zabezpieczy udzielanie świadczeń zdrowotnych świadczeniobiorcom, w przypadku gdy jego umowa wygaśnie lub ulegnie rozwiązaniu⁴⁰.

Program pilotażowy „Profilaktyka 40 PLUS”

Ustanowiono Program pilotażowy „Profilaktyka 40 PLUS”⁴¹. Jego celem jest „ocena organizacji i efektywności objęcia świadczeniobiorców od 40. roku życia profilaktyczną diagnostyką w zakresie najczęściej występujących problemów zdrowotnych”. Program wraz z ewaluacją ma trwać 9 miesięcy od początku lipca 2021.

System TOPSOR

Minister Zdrowia w czerwcu wydał rozporządzenie określające szczegółowe warunki jakim ma odpowiadać system zarządzający trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym⁴² (zwany dalej TOPSOR). System ten ma powstać na podstawie art. 33a ust. 12 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym⁴³. W szpitalnych oddziałach ratunkowych ma być prowadzona segregacja medyczna prowadzona przez pielęgniarkę systemu, ratownika medycznego lub lekarza systemu. System TOPSOR ma m.in. umożliwić pacjentom oczekującym w szpitalnym oddziale ratunkowym zapoznanie się ze średnim przewidywalnym czasem oczekiwania na pierwszy kontakt z lekarzem. Rozporządzenie weszło w życie 1 lipca 2021 ale system ma zacząć działać do 1

---

³⁹ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1050>

⁴⁰ Art. 17, ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia funkcjonowania ochrony zdrowia w związku z epidemią COVID-19 oraz po jej ustaniu, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/1493>

⁴¹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie programu pilotażowego „Profilaktyka 40 PLUS”, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1081>

⁴² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzającego trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1182>

⁴³ <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/882>

stycznia 2027 r. (wtedy wchodzi w życie art. 33a ust. 12 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym).

Projekt zdrowotnej polityki publicznej zawierający projekt strategii deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi i z zaburzeniami psychicznymi

25 czerwca na stronach Rządowego centrum Legislacji pojawiał się projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia polityki publicznej pt. „Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.”⁴⁴. W uzasadnieniu do projektu czytamy:

„Projektowany dokument strategiczny ma stanowić kontynuację dokumentu strategicznego o nazwie „Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020. Krajowe ramy strategiczne””.

Sam dokument ma ponad 200 stron i zawiera: przegląd systemu ochrony zdrowia; opis uwarunkowań strategicznych; cele polityki zdrowotnej, kierunki interwencji i narzędzia ich wdrażania; system koordynacji i wdrażana oraz system monitoringu i ewaluacji. Dodatkowo załącznikami do programu są dwa dokumenty: „Strategia Deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami starszymi” oraz „Strategia Deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi” – istotne w perspektywie toczących się prac nad strategią deinstytucjonalizacji pod egidą Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Cele polityki zdrowotnej podzielono na obszary: Pacjent, Procesy, Rozwój, Finanse, Kierunki interwencji.

W obszarze Pacjent wyznaczono w programie następujące cele:

- Cel 1.1 [Dostępność] Zapewnienie równej dostępności do świadczeń zdrowotnych w ilości i czasie adekwatnych do uzasadnionych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa
- Cel 1.2 [Jakość] Poprawa bezpieczeństwa i skuteczności klinicznej świadczeń zdrowotnych
- Cel 1.3 [Przyjazność] Zwiększenie zadowolenia i satysfakcji pacjenta z systemu opieki zdrowotnej
- Cel 1.4 [Zdrowie publiczne] Rozwój profilaktyki, skuteczna promocja zdrowia i postaw prozdrowotnych.

Cele w obszarze Procesy to:

- Cel 2.1 [Przejrzystość] Zapewnienie przejrzystości procedur
- Cel 2.2 [Obsługa pacjenta] Usprawnienie procesów obsługi pacjenta
- Cel 2.3 [Koordynacja opieki] Rozwój opieki koordynowanej

---

⁴⁴ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12348352/katalog/12798644#12798644>

- Cel 2.4 [Piramida świadczeń] Optymalizacja piramidy świadczeń
- Cel 2.5 [Opieka społeczna] Wykorzystanie potencjału synergii systemów ochrony zdrowia i opieki społecznej.

W obszarze Rozwój wyznaczono następujące cele:

- Cel 3.1 [Kadry] Wsparcie rozwoju systemu ochrony zdrowia w kontekście zmieniających się potrzeb zdrowotnych
- Cel 3.2 [Infrastruktura] Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia zgodny z potrzebami zdrowotnymi społeczeństwa
- Cel 3.3 [Innowacje] Rozwój i upowszechnianie stosowania nowoczesnych i nowatorskich rozwiązań w ochronie zdrowia
- Cel 3.4 [e-Zdrowie] Rozwój i upowszechnianie usług cyfrowych e-zdrowia.

W obszarze Finanse są dwa cele:

- Cel 4.1 [Wzrost i dywersyfikacja finansowania] Zwiększenie nakładów publicznych na ochronę zdrowia
- Cel 4.2 [Efektywność wydatkowania] Racjonalizacja mechanizmów wydatkowania.

Omawiany projekt w dniu 25 czerwca został też skierowany do konsultacji publicznych, jednak na liście adresatów nie było żadnej organizacji pozarządowej⁴⁵. Jest już dostępny raport z tych konsultacji.

7. Oświata

Rezygnacja z egzaminów końcowych z zajęć artystycznych

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 maja postanawia⁴⁶, że w tym roku nie przeprowadza się egzaminów: promocyjnego lub końcowego, które mają na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia, a roczną lub końcową ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne artystyczne.

---

⁴⁵ <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12348352/12798644/12798646/dokument509764.pdf>

⁴⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 maja 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/961>

Dalsze ograniczenia funkcjonowania placówek oświatowych

Do dnia 31 grudnia 2021 r. przedłużono możliwość ograniczania prowadzenia zajęć w szkołach przez dyrektorów tych placówek⁴⁷.

Jednolity tekst ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej

W maju opublikowano jednolity tekst ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej⁴⁸. Ostatni raz zmiany w ustawie miały miejsce w styczniu 2021 a dotyczyły one m. in.: możliwości finansowania szkołom usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu przez Operatora Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (jest nim Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa - Państwowy Instytut Badawczy).

Jednolity tekst ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki

Opublikowano jednolity tekst ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki⁴⁹. Ostatnie zmiany w tej ustawie wprowadzono w październiku 2019 i były to zmiany techniczne dotyczące odwołania do innych ustaw (aktualizacja odwołania do ustawy Prawo zamówień publicznych).

---

⁴⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/982>

⁴⁸ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/989>

⁴⁹ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1060>

Jednolity tekst ustawy – Prawo oświatowe

Ogłoszono jednolity tekst ustawy – Prawo oświatowe⁵⁰. Poprzednio zmieniano tę ustawę w marcu 2021 i dotyczyły ułatwień edukacji domowej (pisaaliśmy o tych zmianach w monitoringu polityki społecznej za okres marzec-kwiecień 2021⁵¹).

Programy i przedsięwzięcia Ministra Edukacji Narodowej

W maju uchwalono ustawę⁵² umożliwiającą „ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania ustanowienie programów i przedsięwzięć w celu realizacji polityki oświatowej państwa”⁵³. Programy i przedsięwzięcia mają być ogłaszane przez ministra w Biuletynie Informacji Publicznej w formie komunikatu zawierającego przynajmniej:

- 1) przedmiot programu;
- 2) podmioty uprawnione do udziału w programie;
- 3) warunki udziału w programie;
- 4) tryb przeprowadzania naboru do programu;
- 5) szczegółowe kryteria oceny wniosków.

Środki finansowe w cel realizacji programów i przedsięwzięć będą przekazywane podmiotom uprawnionym na podstawie umowy i będą pochodzić ze środków finansowych na oświatę i wychowanie.

---

⁵⁰ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo oświatowe, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1082>

⁵¹ <https://www.wrzos.org.pl/aktualnosci/raport-z-monitoringu-polityki-spoecznej-marzec-kwiecien-2021/>

⁵² Ustawa z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty i ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1237>

⁵³ Uzasadnienie do projektu ustawy, <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=1199>

8. Mieszkalnictwo

Jednolity tekst ustawy o własności lokali

Opublikowano jednolity tekst ustawy o własności lokali⁵⁴. Ostatnie zmiany w tej ustawie miały miejsce w grudniu 2020⁵⁵ a dotyczyły uchylecia zasad prawidłowego przyjmowania uchwał przez zarząd wspólnoty mieszkaniowej (skreślono ust. 4 w artykule 21, który brzmiał „Uchwała zarządu może być podjęta, jeżeli wszyscy członkowie zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu albo głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała może być również wynikiem głosów częściowo oddanych na posiedzeniu, częściowo na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.”) oraz zasad obliczania kworum (skreślono ust. 5 w artykule 21 w brzmieniu „Przy obliczaniu kworum uwzględnia się członków zarządu uczestniczących przez oddanie głosu na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.”). Zdaniem ustawodawcy miało przyczynić się do sprawniejszej pracy zarządów wspólnot⁵⁶.

Ochrona praw nabywcy lokalu mieszkalnego i Deweloperski Fundusz Gwarancyjny

Sejm przyjął ustawę o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym⁵⁷. Ustawa ta ma zastąpić (w lipcu 2022) ustawę z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego⁵⁸ (zwaną dalej u.o.p.n.) i jest rezultatem rozpoczętych na podstawie art. 40 tej ustawy przeglądu i konsultacji dotyczących jej funkcjonowania.

Ustawa wprowadza kilka poważnych zmian, zdaniem ustawodawcy mających służyć ochronie nabywców, wprowadza np. Deweloperski Fundusz Gwarancyjny.

W uzasadnieniu⁵⁹ do projektu ustawy czytamy:

„Sytuacja na rynkach mieszkaniowych jest monitorowana od wielu lat i w opinii projektodawcy jest to zatem odpowiedni moment, aby przesunąć ryzyka związane

---

⁵⁴ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o własności lokali, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1048>

⁵⁵ Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa, Dziennik Ustaw 2021 r. poz. 11, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/11>

⁵⁶ Uzasadnienie do projektu ustawy

⁵⁷ Ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1177>

⁵⁸ <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2021/pozycja/1445>

⁵⁹ <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=985>

z finansowaniem branży ze środków nabywców z tych właśnie nabywców na podmioty profesjonalne. Faktem jest, iż proces realizacji budynków przez firmy deweloperskie jest długotrwały, wysokokosztowy i ryzykowny, aczkolwiek należy odejść od modelu, w którym nabywca ma ponosić ryzyko, którego nie chce podjąć bank czy też ubezpieczyciel. Warto wskazać w tym miejscu, że zakup mieszkania jest dla wielu konsumentów największą inwestycją w życiu. Brak zabezpieczenia ze strony państwa tak ważnej inwestycji podważa zaufanie obywateli do jego instytucji.

Celem proponowanych rozwiązań nie jest osłabienie branży deweloperskiej, a podniesienie bezpieczeństwa środków nabywców, także w momencie załamania na rynku, którego ze względu na jego cykliczny charakter nie można wykluczyć, a jego skutków bagatelizować. Wiąże się to co prawda z podniesieniem kosztów działalności deweloperów, wydaje się jednak, że obecna sytuacja na rynkach (okres dobrej koniunktury) pozwoli ograniczyć negatywne skutki proponowanych zmian.”

I dalej:

„W obowiązującym stanie prawnym sposób sformułowania przepisów określających zakres przedmiotowy ustawy, niektóre definicje i treść umowy deweloperskiej powoduje wątpliwości interpretacyjne prowadzące do praktyki polegającej na stosowaniu przepisów ustawy wyłącznie do umów, co do których nie została wydana decyzja o pozwoleniu na użytkowanie lub odpowiednio przy domu jednorodzinnym – nie złożono zawiadomienia o zakończeniu budowy. Taka interpretacja ogranicza możliwość ochrony nabywcy w stosunku do umów zawieranych z deweloperem po zakończeniu budowy, czyli po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie. W praktyce po uzyskaniu tego pozwolenia deweloper wciąż może zawierać umowy, w których zakres jego zobowiązania różni się od umowy deweloperskiej, bo nie obejmuje już etapu „wybudowania”, a jedynie zobowiązanie np. do ustanowienia prawa odrębnej własności i przeniesienia tej własności bądź tylko zobowiązanie do przeniesienia własności. Nadal jednak nabywca po zawarciu tego rodzaju umowy i po wpłaceniu pełnej ceny lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego nie jest jego właścicielem. Przeniesienie własności następuje bowiem na podstawie innej umowy i w innym czasie. Obecnie obowiązujące przepisy nie obejmują również nowych lokali mieszkalnych czy domów jednorodzinnych powstałych w wyniku przebudowy np. budynków pofabrycznych, hoteli itp. Powstałe w wyniku takich działań deweloperów nieruchomości są nowe, takie same jak wybudowane od zera, a mimo to nie są objęte zakresem u.o.p.n. Te wszystkie stany prawne i faktyczne wymagają objęcia zakresem ustawy w celu pełniejszej ochrony nabywcy i takie rozwiązania zostały zaproponowane w części szczegółowej.

W obowiązujących przepisach nie ma regulacji dotyczącej kwestii zawierania przez dewelopera z nabywcą umów rezerwacyjnych. W związku z tym, że takie umowy wiążą się często z pobieraniem tzw. opłat rezerwacyjnych, opiewających często na bardzo wysokie kwoty, w projekcie proponuje się szczegółowe uregulowanie zasad i sposobu zawierania takich umów.

Proponowane zmiany obejmują też zmiany w katalogu środków ochrony wpłat nabywcy. Zmiana polega na wykreśleniu z katalogu środka ochrony wpłat, jakim jest otwarty rachunek mieszkaniowy oferowany z dodatkowym zabezpieczeniem w postaci gwarancji bankowej albo ubezpieczeniowej. Ponadto proponuje się utworzenie DFG i wprowadzenie obowiązku odprowadzania przez dewelopera na ten fundusz składki od każdej wpłaty nabywcy dokonanej na mieszkaniowy rachunek powierniczy.

W porównaniu z obowiązującym stanem prawnym w projekcie proponuje się doprecyzowanie i uzupełnienie przepisów o sposobach realizacji uprawnień nabywców i obowiązków deweloperów związanych z mieszkaniowym rachunkiem powierniczym.

Wprowadza się dodatkowe regulacje stanowiące ochronę dla nabywcy w przypadku upadłości banku, który prowadzi mieszkaniowy rachunek powierniczy.

Rozszerzeniu ulega katalog przesłanek uprawniających nabywcę do odstąpienia od umowy deweloperskiej i innych umów zobowiązaniowych zawieranych z nabywcą, których celem jest przeniesienie własności.

Wprowadza się dodatkowe niezbędne elementy umowy deweloperskiej, jak również nowe informacje, które ma zawierać prospekt informacyjny. Ponadto dostosowaniu do zmienionego zakresu przedmiotowego podlegają definicje oraz szereg przepisów szczegółowych.”

Jednolity tekst ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych

Ogłoszono jednolity tekst ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych⁶⁰. Poprzednie zmiany w tej ustawie miały miejsce w grudniu 2021⁶¹ i dotyczyły umożliwienia wyodrębniania własności lokali mających „spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego dla lokalu mieszkalnego wybudowanego w ramach przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego realizowanego przy wykorzystaniu finansowania zwrotnego”. Więcej o zmianach wprowadzanych w ustawie o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa z 10 grudnia 2020 r. pisaliśmy w „Monitoringu polityki społecznej listopad-grudzień 2020”⁶².

---

⁶⁰ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1208>

⁶¹ Ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa, Dziennik Ustaw 2021 r. poz. 11, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/11>

⁶² <https://www.wrzos.org.pl/aktualnosci/raport-z-monitoringu-polityki-spoecznej-listopad-grudzien-2020-r/>

Spółeczne Agencje Najmu

Ustawa z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz niektórych innych ustaw⁶³ wprowadza do polskiego porządku prawnego instytucje Społecznych Agencji Najmu (zwane dalej SAN).

Artykuł 1 tej ustawy stwierdza: „Społeczną agencją najmu jest podmiot prowadzący, w celu tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, działalność polegającą na dzierżawie lokali mieszkalnych lub budynków mieszkalnych jednorodzinnych od ich właścicieli oraz wynajmowaniu tych lokali lub tych budynków osobom fizycznym wskazanym przez gminę na zasadach określonych w niniejszym rozdziale.” SAN może być prowadzony w następujących formach:

- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej, w których gmina lub gminy dysponują odpowiednio ponad 50% głosów na zgromadzeniu wspólników lub na walnym zgromadzeniu;
- fundacji;
- stowarzyszenia;
- spółdzielni socjalnej.

Prawodawca uzależnił funkcjonowanie SAN od samorządów gminnych – nowo dodany Art. 22b. 1. Do ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego stwierdza: „Warunkiem prowadzenia przez SAN działalności, o której mowa w art. 22a ust. 1, na terenie gminy jest zawarcie przez tę gminę umowy z SAN”. Umowy te mogą być zawierane na 5 lat, a potem przedłużane w drodze konkursów (nie dotyczy to spółek gminnych, które mogą przedłużyć umowy na kolejne 5 lat w ostatnim roku ich obowiązywania).

Właściciele lokali zostali zwolnieni od podatku z tytułu przychodów z dzierżawy lokali mieszkalnych lub budynków mieszkalnych jednorodzinnych wynajmowanym społecznym agencjom najmu.

Jak czytamy w uzasadnieniu do projektu ustawy:

„Celem projektodawcy jest wykorzystanie obserwowanej jako skutek epidemii nadpodaży mieszkań na wynajem na cele społeczne. SAN specjalizują się w pozyskiwaniu mieszkań na rynku, głównie od osób fizycznych. Oferując długoletnią dzierżawę z gwarancją czynszu, mogą wynegocjować obniżenie stawki czynszu o ok. 20% (tak wskazują doświadczenia zagraniczne; być może w przypadku nadpodaży mieszkań na wynajem oraz zwolnienia właścicieli z podatku dochodowego, możliwości obniżenia stawki czynszu będą większe).”⁶⁴

---

⁶³ Ustawa z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz niektórych innych ustaw, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1243>

⁶⁴ <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=1070>

Formuła SAN była ewaluowana i promowana w Polsce przez Fundację Habitat for Humanity Poland⁶⁵, a ustawodawca powołuje się wprost na doświadczenia tej fundacji w uzasadnieniu do projektu ustawy.

Dodatkowo ustawa wprowadza możliwość zasilenia Funduszu Dopłat oraz Funduszu Termomodernizacji i Remontów z wolnych środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa.

9. Polityka wobec cudzoziemców

Wizy wydawane przez Ministra Spraw Zagranicznych

Republika Białorusi została umieszczona liście państw, w których cudzoziemcy mogą składać wnioski o wydanie wizy przez ministra właściwego do spraw zagranicznych⁶⁶. Jest jedynym państwem na tej liście.

Jednolity tekst ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Opublikowano jednolity tekst ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej⁶⁷. Ostatni raz ustawa ta była zmieniana w listopadzie 2020 roku. Dotyczyły one doprecyzowania, że osoby pracujące w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców, Komendzie Głównej Straży Granicznej, komendzie oddziału Straży Granicznej, placówce Straży Granicznej i przeprowadzające czynności postępowania administracyjnego w sprawach uregulowanych w tej

---

⁶⁵ Patrz ekspertyza „Społeczne Agencje Najmu – innowacyjne rozwiązanie mieszkaniowe o elastycznym zastosowaniu” autorstwa Katarzyny Przybylskiej z Fundacji Habitat for Humanity Poland:

<https://www.wrzos.org.pl/aktualnosci/ekspertyza-spoeczne-agencje-najmu-innowacyjne-rozwiazanie-mieszkaniowe-o-elastycznym-zastosowaniu/>

⁶⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie państw, w których cudzoziemcy mogą składać wnioski o wydanie wizy przez ministra właściwego do spraw zagranicznych,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/993>

⁶⁷ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

<https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1108>

ustawie nie mogą być skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe⁶⁸.

Zaostrzenie przepisów w strzeżonych ośrodkach i aresztach dla cudzoziemców

Za niebezpieczne dla porządku lub bezpieczeństwa w ośrodku strzeżonym lub areszcie dla cudzoziemców przedmioty zostały uznane⁶⁹ również „leki i suplementy diety niewiadomego pochodzenia” oraz „telefon komórkowy oraz inne urządzenia elektroniczne służące do rejestracji obrazu”. Dodano jednak, że „Cudzoziemcowi można udostępnić, na określony czas, telefon komórkowy, w przypadku gdy nie posiada własnego telefonu komórkowego lub posiadany przez cudzoziemca telefon zawiera funkcję rejestracji obrazu”.

10. Organizacje pozarządowe

Projekt ustawy o ekonomii społecznej

Rząd skierował w czerwcu do konsultacji publicznych projekt ustawy o ekonomii społecznej⁷⁰. W uzasadnieniu do projektu czytamy:

„Celem projektowanej regulacji jest zatem aktywne włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności: bezrobotnych, czy też osób niepełnosprawnych, poprzez tworzenie wysokiej jakości, stabilnych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych. Ekonomia społeczna ma stanowić narzędzie reintegracji społecznej i zawodowej, realizować cele zatrudnieniowe, a także wspierać szeroko rozumiany rozwój lokalny w jednostkach samorządu terytorialnego.”

W projekcie ustawy do podmiotów ekonomii społecznej zalicza się:

---

⁶⁸ Ustawa z dnia 28 października 2020 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2020/pozycja/2023>

⁶⁹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie strzeżonych ośrodków i aresztów dla cudzoziemców, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1196>

⁷⁰ <https://www.legislacja.gov.pl/projekt/12346902/katalog/12788700>

- spółdzielnie socjalne,
- warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej,
- centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej,
- spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych,
- organizacje pozarządowe (z wyjątkiem: partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych i fundacji utworzonych przez partie polityczne),
- koła gospodyń wiejskich.

Ustawa przewiduje specjalny status przedsiębiorstwa społecznego, a może go uzyskać podmiot ekonomii społecznej prowadzący odpłatną działalność pożytku publicznego, działalność gospodarczą, lub inną działalność o charakterze odpłatnym, po spełnieniu kilku warunków, m. in. musi zatrudniać „co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, w wymiarze co najmniej 1/2 etatu”.

Projekt ustawy określa też instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego. Są to m.in. środki z Funduszu Pracy lub Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w formie: jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy, środków na finansowanie kosztów wynagrodzenia.

Projekt jest obecnie po etapie opiniowania.

Wydłużenie terminu składania przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2021

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego określił nowy dłuższy termin składania przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2021⁷¹. Aktualny termin to do dnia 15 października 2021 r.

---

⁷¹ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2021, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/917>

Jednolity tekst ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej

Ogłoszono jednolity tekst ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej⁷². Ostatnie zmiany dokonano w styczniu 2021. Dotyczyły one umożliwienia przeprowadzania zajęć w ramach szkolenia oraz kursu doszkalającego, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość.

Zmiany w ustawie o kołach gospodyń wiejskich

W ustawie uchwalonej w czerwcu⁷³ wprowadzono kilka zmian dotyczących funkcjonowania kół gospodyń wiejskich. Kompetencje w zakresie przyznawania pomocy kołom gospodyń wiejskich oraz prowadzonego nadzoru przeniesiono z właściwości ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Doprecyzowano, że wpis do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich koła gospodyń wiejskich, które już posiada osobowość prawną, nie będzie skutkowało uzyskaniem osobowości prawnej.

Zobowiązano wszystkie koła do wybrania zarządu w terminie do 3 miesięcy od dnia rejestracji, pod groźbą postawienia w stan likwidacji.

Termin zgłaszania zmian danych wskazanych we wniosku o rejestrację do Rejestru określono na okres 30 dni od dnia wystąpienia zmian.

Ustalono, że rejestr jest jawny za wyjątkiem numerów PESEL.

Od 1 stycznia 2023 wnioski o wpis koła gospodyń wiejskich do rejestru oraz wnioski o przyznanie pomocy finansowej będą składane w formie elektronicznej.

Doprecyzowano, że nadzór ma być sprawowany tylko w zakresie zgodności z przepisami ustawy. Doprecyzowano również zasady postępowania likwidacyjnego koła gospodyń wiejskich.

Zmieniono właściwość organu do podejmowania rozstrzygnięć w przedmiocie wpisu kół gospodyń wiejskich do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich, przyznawania kołom pomocy finansowej, czy zwracania się do sądu o likwidację koła – dotychczas był to Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, teraz będzie to kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

---

⁷² Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/945>

⁷³ Ustawa z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o kołach gospodyń wiejskich, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1240>

11. Inne

Szczyt Społeczny w Porto

7 i 8 maja odbył się w Porto w Portugalii Szczyt Społeczny⁷⁴. Szczyt zorganizowany przez Portugalską Prezydencję Rady Unii Europejskiej miał na celu zaplanowanie europejskiej agendy dotyczącej spraw socjalnych na następne 10 lat.

Zgromadzeni na szczycie politycy i działacze społeczni (m.in. Przewodnicząca Komisji Europejskiej, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Premier Portugalii oraz partnerzy społeczni z Europy i europejskie organizacje społeczne) wsparli 3 główne cele [planu działania Europejskiego Filaru Praw Socjalnych](#):

- do 2030 roku co najmniej 78 proc. osób w wieku 20-64 lat powinno mieć zatrudnienie,
- do 2030 r. co najmniej **60 proc.** wszystkich osób dorosłych powinno każdego roku uczestniczyć w szkoleniu zawodowym,
- do 2030 r. liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym powinna zmaleć o co najmniej **15 mln**.

Zgromadzeni przyjęli także [Deklarację z Porto](#) w której czytamy m.in.:

„Jednym z zasadniczych elementów odbudowy jest Europejski Filar Praw Socjalnych. Jego wdrożenie wzmocni dążenie Unii do cyfrowej, ekologicznej i sprawiedliwej transformacji oraz przyczyni się do osiągnięcia pozytywnej konwergencji społecznej i gospodarczej oraz do stawienia czoła wyzwaniom demograficznym. Wymiar społeczny, dialog społeczny i czynne zaangażowanie partnerów społecznych były zawsze podstawą wysoce konkurencyjnej społecznej gospodarki rynkowej. Wyrazem naszego zobowiązania na rzecz jedności i solidarności jest również zapewnienie każdemu równych szans i niepozostawianie nikogo bez pomocy.”

I dalej:

„9. Jesteśmy zdeterminowani, by zmniejszać nierówności, bronić sprawiedliwych płac, walczyć z wykluczeniem społecznym i eliminować ubóstwo, przyjmując za cel walkę z ubóstwem dzieci i przeciwdziałanie ryzyku wykluczenia szczególnie wrażliwych grup społecznych, takich jak długotrwale bezrobotni, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami i osoby bezdomne.”

A także:

---

⁷⁴ <https://www.2021portugal.eu/en/porto-social-summit/>

„13. Z zadowoleniem przyjmujemy, i uznajemy za kolejny sukces europejskiego dialogu społecznego, fakt wysunięcia przez europejskich partnerów społecznych wspólnej propozycji dotyczącej alternatywnego zestawu wskaźników do pomiaru postępu gospodarczego, społecznego i ekologicznego, który to zestaw ma uzupełnić PKB jako probiez dobrobytu do celów trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.”

Jednolity tekst ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych

Opublikowano jednolity tekst ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych⁷⁵. Ostatni raz ustawa zmieniana była w kwietniu, kiedy to m. in. podwyższono wskaźniki dochodowe, które uprawniają do otrzymania jednorazowej pomocy pieniężnej⁷⁶.

---

⁷⁵ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/1255>

⁷⁶ Pisaliśmy o tych zmianach w *Monitoringu Polityki Społecznej marzec-kwiecień 2021*